

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár
1946 március 19

Szerkesztőbizottság: BENEDEK MARCELL, KACSÓ SÁNDOR, KÓS KAROLY
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR

Vasárnap
III. évfolyam, 35. szám

Válasz a Patriának

A Maniu-féle nemzeti parasztpárt kolozsvári hivatalos lapja nagy cikket szentelt egyik utóbbi számában az erdélyi magyarságnak. Szép a cikk nagyon. Esztendőig volt mondatot kihurcolva s mélységteljesen sötétnek elő. Látványosak. A szemre hatnak inkább, nem az értelemre. Manapság nem ez a politizálás és a sajtó nyelve, ma sokkal keményebben, de érthetőbben eszenek a szavak. Ma nem szeretik a „sorok közötti” beszédet, ködösítésnek nevezik. Oh, de bennünk — tán a megszokás hatalma ez — van hajlam az ilyen magasstílusú iskola is. Sokáig gyakoroltuk az elmúlt évszázad alatt, amikor úgy kellett rációznunk cikkeinkben az esztendőig Gyulafehérvárra, hogy a szigorúan ne kezdjen a keltől jól jobban érdeklődni utónk. Most hasznát kívánjuk venni ennek a hosszú gyakorlatnak, hogy olyan legyen a „fogadj Istent”, amilyen az „Adjon Isten” volt. Ha aztán nem sikerül ez nekünk teljesen, annak oka nem a jószándék hiánya lesz, hanem a mondanivaló természeté. Mert nekünk — a magyar nép nevében — nem elméleti fejtegetéssel kell válaszolnunk az elméleti megfigyelésekre, hanem tényekkel s nem tehetünk róla, ha ezek a tények tisztán válnak.

Egyi bevezetés után szemügyre ki a hosszú cikk homályos mondataiból azt a keveset, ami a magyar népek szől. Ime, ezt mondja nekünk a Patria: A nemzeti parasztpárt — a román nép többségének igazi pártja — ellen magyar rágalmahadjárat indult. Ezért a MNSZ felé, mert ő irányítja a rágalmazó magyar sajtót. A MNSZ azonban az ODA parancsnoksága alatt áll, tehát voltaképpen arról van szó, hogy a magyar nép a Kommunista Párt járszajgására kerül s itt a gyökere a rágalmahadjáratnak is. A cél az, hogy a magyar népet ilyeszként vezessék a rágalmakkal s így tereljék be az ODA-ba, vagyis a kommunisták vezetése alá. A magyar nép azonban túlnyomó többségben éppen annyira nem kommunista, mint a vele együttélő románok. Fájalmas dolog tehát, hogy a magyar népet így egyrészt félrevezetik, másrészt gyűlöletet keletkeztesznek a román népben, mert (a románok) nem mindnyájan vezeték vissza a dolgok fonálját a dolgok gyökeréig. S végül a cikk ezután a halk, de eléggé érthető fenyegetés után az 1918-as gyulafehérvári határozatokra hivatkozik, amelyekben a nemzeti parasztpárt álláspontja „szilárdan rögzítődött meg és mi (a nemzeti parasztpárt) ezen a szilárd és becsülettel alapon állunk”.

Ez a cikk gondolatmenete és a részünkre szóló megfogható tartalma. És most keressük meg az igazságot, amely a cikk utolsó mondatai szerint nemcsak jogunk, hanem kötelességünk is.

Való igaz a cikknek az a megállapítása, hogy a magyarság a „szorongató érzés” állapotában volt. De így volt nemcsak az északkeleti, hanem a déjrédi is. És nemcsak „ennek az országrésznek (Északkeletnek) a felszabadítása után”, hanem azelőtt is, két és fél évtizeden keresztül állandóan attól a pillanattól kezdve, amikor észrevette, hogy Gyulafehérvár nem politikai valóság, hanem csak szép mese. Attól a pillanattól kezdve, amikor rájött, hogy a politikai valóság az a nacionalizmus, amely Sándoron, Maniu Gyulán és a vasrészről forrasodott hozzá a német elállomáshoz. Ez a szellemiség, megnyilatkozási okozói és résztvevői, sőt onnét sokáig kezdődő keserűség, amikor úgy ez a nacionalizmus kitartást a gyárakból, a kishől, a hivatalnokok az a földművelési reménytelen nyomorúságba. Mi tudjuk, ha egy nép szellemi életük a tömegesnek, tudunk, hogy közép- és alacsonyabb szintű már a szellemi életük nem lehetett szerencsés. A lista szellemi atomizálódását

látjuk s nem szemben ezzel, hanem mindig mellette, vagy éppen az élén Maniu Gyulát. Nem, nem akarunk rágalmazni, távol legyen ez tőlünk. Nem mondjuk és nem is mondhatjuk azt, hogy ennek a fűvészt okozó nacionalizmusnak a világpolitikai bukása után, az orosz csapatok nyomában maga a pártvezér adott parancsot a Maniu-gárdistáknak a székelyföldi szárazú beszállításokra. Még csak azt sem állítjuk, hogy az államminiszter Maniu maga rendelte el közel 30 ezer székelynek ismeretlen helyre való elhurcolását. Bizonyosan nem ő válogatta ki személyesen azt a több ezer déjrédi magyart sem, akiket internálótáborokba zártak. De mondjuk, mert tudjuk, hogy azok a székelyek, akiknek fűvésztől kezdve a fejét, akiket elhurcoltak, kirabolnak és megkínáltak, nagyon jól érezték, hogy mindentől a nacionalista-soviniszta szellemiségtől kapják, amelynek látható képviselője Maniu Gyula és hordozója most már, a vasgárda és a szélsőjobboldali bukása után, egyedül a nemzeti parasztpárt. És tudja ma is, mert bőrén érzi a magyar nép, hogy ez ellen a szellemiség ellen kell keserves küzdelmet folytatnia még most is a MNSZ-nek tanítónk és tanáraink fizetésének elszabotása, a földosztásnál elkövetett súlyos háttérbeszűrés, a magyar földművelő nép terhére s az illetékes kormánykörök ígérete

ellenére ismét felújított gyűlöletes emlékműmunkaszolgálat, a falvaink ellen intézett sorozatos támadások, dúlások és rombolások miatt. Mert ott van ez a szellemiség még most is az állami gépezetben, a közigazgatásban, a társadalmi életben, falun és városban egyaránt s akik vallják és gyakorolják, még ha demokrata mezben teszik is, érzésben és gondolkodásban, de legtöbbször nyíltan is, annak a sovinizmusnak a hível, amelyet a nemzeti parasztpárt képvisel. Igen, ez a szellem valóban mérgező és pusztító, mert élesíti, fokozza a két egymásmellette nép fiai közötti gyűlölködést. Azért is harcolt elene a MNSZ olyan elszántan...

S mindezt látva, bőrén érezve a magyar nép, már nem is csodálkozik azon, hogy a nemzeti parasztpárt olyan ádáz gyűlölettel van az ODA és a MNSZ iránt, noha ezek a pártok és szervezetek éppen a két nép közötti béke és szeretet igéit hirdetik s még a nemzetárulás vádját is vállallják, amikor mindkét oldal felé egyaránt keményen itélik el az imperialista törekvéseket, az irredentizmust, a revizionizmus régi uszító jelszavait. Egyzével mindazt, amelyekre való hivatkozással annakidején Maniu szigorancja is olyan gyorsan olvasta rá a jogáért küzdő magyar munkásra és parasztra az irredenta-kommunizmus vádját. Igaza van a Patriának, a magyar nép túlnyomó többsége nem volt kommunista akkor és nem az most sem, de hiányt már a szemre látja, hogy az a soviniszta szellem, amely 1918 után

megfojtotta az akkori demokráciát, most kiteljesedést tartalmazó tartalommal tovább a nemzeti parasztpártban s ha akkor nem tudta Maniu megvalósítani Gyulafehérvárt az elföntató sovinizmus miatt, hogyan valósíthatná meg ezután, amikor most éppen az ő pártja képviseli egyedül ezt a szellemiséget? Nem, nekünk a nép a fontos, a magyar tömeg s ennek semmi, de semmi idege nem kívánja, hogy ez a soviniszta-nacionalista szellemiség egy hasonló szellemiséggel keskeny magyar réteggel összefogva értesse meg egymást a tömegek rovására csak azért, mert a nemzeti parasztpárt úgy gyűlöli a — kommunistákat. A magyar nemzetiségnek arra az oldalra kell ájania, amelyen ez ellen az uszító, uralkodni vágyó, szupremáciát való nacionalizmus ellen küzdenek, mert csak így remélhet egyenjogúságot, ami a két nép közötti béke alapja.

A halk fenyegetésre pedig csak annyit tudunk, mi következnék ránk a nemzeti parasztpárt győzele esetén. Eppen azért fcszítjuk meg minden erőnkkel, hogy ne győzhessen vele és benne az a szellemiség, amelyből tudjuk már, milyen cselekedetek fakadnak. Az egyszer elvetett Gyulafehérvár után nem hiszünk már a szép mondatoknak, mert mi megtanultuk visszavezetni a dolgok fonálját a dolgok gyökeréig: addig a szellemiség, amelyből olyan dolgok fakadnak, mint amilyeneket volt részünk megtapasztalni.

KACSÓ SANDOR

Az angol világbirodalom felbomlásában van

írja a New-York Post a Churchill-beszéddel kapcsolatban

MOSZKVA, március 8. A moszkvai rádióban elhangzott az első kommentár Churchill ismeretes beszédét illetően. Moszkva Churchill beszédét támadó hangnemi minősítette és megállapította, hogy a volt angol miniszterelnök által indított angol-amerikai katonai szövetség a Szovjetunió ellen irányulna.

A nyugati köröket szintén élénken foglalkoztatja még mindig a beszéd. A „Daily Worker” megállapítja, hogy Churchill megszegte a yaltai és potsdami szerződéseket. A lap felszólítja az angol lakosságot, hogy minden eszközzel kövélteje a jelenlegi kormánypolitikát megváltoztatását és szálljon szembe két ellentétes tömb kialakításának gondolatával.

A lordok házában Stonegate lord leszögezte hogy a munkáspárti kormány — Churchilllel ellentétben — a világot mint egységet tekinti és nem hajlandó csoportpolitikát folytatni.

Amerikában a liberális „New-York Post” című lap Churchill beszédét annak bizonyítékul veszi, hogy a brit világbirodalom felbomlásban van. A lap azt írja, hogy a beszéd tulajdonképpen egy az egész világra kiterjedő viszályra való felszólítás volt mely nyugati és keleti tömbre osztaná a Földet.

— Már pedig ez éppen Hitler vágyálma volt — állapítja meg a lap.

Hivatalos közlemény a szovjet-perzsa tárgyalásokról

MOSZKVA, március 8. Sztaalin vezértábornagy vacsorát adott a Moszkvában tartózkodó Gavan Szullánah perzsa miniszterelnök tiszteletére. A vacsorán résztvettek Mikojan, Zsdanov, Berija népbiztosok és Budjennij tábornagy is.

A perzsa miniszterelnök csütörtökön elutazott Moszkvából. A tárgyalásokról hivatalos közleményt tettek közzé a két fővárosban, mely a következőképpen hangzik:

„Február 19-ike és március 6-ika között a perzsa miniszterelnök több megbeszélést folytatott Sztaalin vezértábornaggal és Molotov külügyi népbiztossal. A megbeszélések barátságos légkörben folytak le s megvitatták azokon a két ország érdekeit érintő kérdéseket. Mindkét állam kormánya minden erejét latbaveti, hogy megerősítse a népek közötti barátságot”.

A teheráni rádió szerint az eddigi akadályokat elsimitották a moszkvai tárgyalásokon és nagy vonalakban kidolgozták a szovjet-perzsa egyezményt.

LONDON, március 8. A londoni rádió jelentette, hogy az angol kormány jegyzéket intézett a Perzsiában állomásozó szovjet csapatok kérdésében a szovjet kormányhoz. Bevin angol külügyminiszter legutóbb bejelentette az angol alsóházban, hogy a jegyzékre még nem kapott választ. Az angol jegyzékhez egyébként az Egyesült Államok kormánya is csatlakozott s moszkvai ügyvivője útján hasonló jegyzéket nyújtott át a szovjet külügyi népbiztosságnak.

Itt említjük meg, hogy a kínai kormány jegyzékben fordult a Szovjetunió kormányához a Mandzsuriában ezeltől japán kézben lévő nehézipar sorsát illetően. A kínai kormány jegyzékéhez Byrnes amerikai külügyminiszter bejelentése szerint az Egyesült Államok kormánya is csatlakozott.

ATHÉN. Kefallonia szigetén a jobboldali monarchista X-szervezet zendülést robbantott ki. Szofijisz görög miniszterelnök kijelentette, hogy hadi hajókat indított utnak a sziget felé a mozgalom letörésére.

LONDON. Londoni és Liverpooli dokkmunkások megtagadták a Spanyolországnak szánt áruk berakodását.

Kolozsvár asszonyai hatalmas tömegekben vonultak fel a nők harci napján

KOLOZSVAR, március 8. Kolozsvár asszonyai és leányai méltó keretek között ünnepelték meg a nők harci napját. Már reggel 9 órakor nőcsoportok vonultak fel a város utcáin, hogy felsorakozzonak a Szabadság-téren. Falusi asszonyok mellett ott voltak a munkásnők, értelmiségiek és háziasszonyok is. Tíz óra körül megérkeztek a Dermatá-munkásnők, élükön a Dermatá gyár zenekarával. Az utca visszhangzott a békét kérő és békét ígérő jelszavak zengésétől.

Tíz óra után a Szaktanács épületének erkélyéről Goldner Endre és Veress Pál magyar nyelven tolmácsolta a szakszervezetek vezetőségének üdvözlését.

— Ne feledjétek el, hogy ez a nap be van írva a történelembe. Petrográd munkásasszonyai március 8-án indultak harcba a nagy orosz forradalom idején a cári diktatúra ellen — mondotta Veress Pál.

Az üdvözlés után mint egy hatalmas folyó, hullámzott végig a Szabadság téren a tizenöt ezer főnyi tömeg, hogy részt vegyen a Román Nemzeti Színházban tartandó nagygyűlésen, ahol előnekt Pogacanu László főispán mondott üdvözlést a kormány nevében. Jó munkát kívánt a néknek és biztosította őket a kormány támogatásáról.

— Harcotok kezességét jelent a világ békére — fejezte be üdvözlését.

Crisan asszony szólott ezután a nőkhöz:

— A nők napján fogadjátok meg, hogy megváltoztatjátok a világ arcát az érzéseitekkel és szívetekkel. Szörjätok a világhosszú ámerre jártok és ne engedjétek, hogy a háború megegyeszer elrabolja és elpusztítsa apátokat, kedveseitek és a testetekből fakadt életet.

Műz Zsuzsa állt ezután a mikrofon elé.

— Ünnepeink jöttünk és harci napot hirdetünk. Ünnepeink ma többszörösen indokolt. Bukarestben ma fejeződött be az első szabad női kongresszus és kimondották a csatlakozást a Demokrata Nők Világszövetségéhez — mondotta —, majd a nők feladatairól beszélt.

— Mi nemcsak munkabérekért harcolunk, de harcot hirdetünk azért is, hogy a jövő anyái gyermeküket felnevelhessek. Olyan anyákat akarunk, akik előtt egyformán szent a gyermek, akár a sajátja, akár a másé. Nem akarunk többé háborút, özvegyeket és árvákat és nem akarunk többé Auschwitzot! Egyformán joga kell legyen mindenkinek az életre, akár román, magyar vagy zsidó.

A nagygyűlés további részében énekelték, szavalók, szavalókörök, a román tanítónőképző tancecsoportja és a Dermatá tancecsoportja szerepelt nagy sikerrel.

HIREK

VILÁGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi napilapja

Helység és kiadóhatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Tűzbeszélő 158.

Román félóra a budapesti rádióban

A budapesti rádió hétfőn este sugározta először a Magyar-Román Társaság rádiófelőlvételét. A rádiófelőlvételt Kodály Zoltán nyitotta meg a román népzene ismertetésével. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg a nemrég elhunyt nagy magyar zeneszerzőről, Bartók Béláról, aki örök érdemeket szerzett a román népzene felkutatása és ismertetése terén.

Utána Tite Gheorghe budapesti román ügyvivő magyarnyelvű üdvözlését olvasták fel. Az ügyvivő a két nép sorsközösségéről beszélt. Következnek Balázs Béla románnyelvi üdvözlése hangzott el, majd Farkas Ferenc ismertette a Magyar-Román Társaság célkitűzéseit és kijelentette, hogy a történelem folyamán most először fog kezdet a hivatalos Románia a hivatalos Magyarországgal.

A rádió zenekara ezután Enescu Györgynek, a nagy román zeneszerzőnek, a Román-Magyar Társaság bukaresti elnökének műveiből adott elő. Az első román-magyar rádiófelőlvétel román népdalok szánták be.

ÜLÉST TART A KOLOZSVARI MAGYAR SEGÉLYEZO BIZOTTSAG. A Romániai Magyar Segélyező Bizottság kolozsvári tagozata március 10-én, vasárnap délelőtt 13 órakor Farkas-utca 7 alatt, a Magyar Népi Szövetség magyteremben ülést tart, melyre az öszvezetéségi tagokat meghívom és tekintettel a tárgysorozat fontosságára, pontos megjelenésüket kérem. Dr. Jelen Gyula elnök.

ELŐADÁS A LEGUJABB LELEKTANI IRÁNYTÓL. A Pszichológiai Társaságban szombaton délután 5 órakor Benedek István egyetemi tanár tart előadást „Bevezetés a pszichanalízisbe” címmel. Az előadás helye: a Bolyai Tudományegyetem központi épülete, II. emelet, balra, Lelektani Intézet. Az előadás ingyenes. Előadás után a Pszichológiai Társaság tagjából választmány alakul, hogy a tisztújítást előkészítse.

RALEA MŰVESZETÜGYI MINISZTER VETTE AT A KULTUSZTARCA VEZETÉSE. Az „Aurora” című lap jelentése szerint Burducea leléksz, a vallásügyi miniszter lemondott. Hejyettese ideiglenes jelleggel állhál Ralea művészetügyi miniszter.

FALVAK NÉPE ÚJ SZÁMA. A „Falvak Népe” március tizediki számát a szerkesztőség a közeledő március 15-i ünnepségek jegyében állította össze. Mindkét az első oldalon Asztalos István cikket találhatják az olvasó, melyben a kitűnő népi író Petőfinek a néphez való viszonyát határozza meg és mintegy megállapításának alátámasztásául, ugyancsak az az oldalon közlik Petőfi Sándornak Feltámadott a tenger” című forradalmi versét. A lap belsejében Horváth István éncsics Mihály pályafutását fogja fölőn össze. Maidegn egy teljes oldalon közlik Petőfi Sándor március 15-i naplóját és ugyanott a „A nép” című versét. Az azdagtartalmú lap többi részében világotitkai és belpolitikai jelenségekéről szóló be, a „Gazdálkodás” rovatban pedig földosztás magyar sérelmeiről, a tavaszi és sűrgősségéről ír és időszerű gazdasági tanácsokat közöl. Az irodalmi részt Horváth István irodalmi levele és Krassai György verse teszi teljessé.

ROMÁNIA BŐL MINDEN KORLATOZÁS NÉLKÜL KÜLDHETŐ EGYSZERŰ AZ AJANLOTT LEVÉL KÜLDŐRE. A kolozsvári 1. számú postahivatal igazgatója, Saffa Iosif hivatalos ábratban hozza lapunk utján a közönség tudomására, hogy március 7-től kezdve Romániából küldőre ugy afaolott, mint egyszerű postai küldemények: levelek és levelezőlapok minden korlátzás nélkül küldhetők.

KETHA VI ELZARAS ES 5 MILLIO LEJ ENZBUNTETES SZABOTALASERT ES KUREJTEGETESERT. A kolozsvári törvényszék uszorabírósa most hozott ítéletet esse Ferenc kolozsvári lakos árasztogatóe gyűlésben. Geaca nagymennyiségű gépselymet cernát, bundákat és peronázóanyagokat jett el többmillió lej értékben. A rejtogat dolgok egy elmezetűt kémelhárító tiszt rajdonát képezték s így Geacát a CASBI átszűrésével vádozták. A bíróság szabótás és árasztogatóe miatt 2 havi elzárásra 5 millió lej pénzbüntetésre ítélte. Az íté nem jogerős. — It írjuk meg, hogy esse jelen a Néptörvényesületen is vizsgáljat yik.

Április elsejéig meghosszabbították Eszakerdélyben a katonai népszámlálást

BUKAREST, március 8. A bukaresti rádió és a fővárosi lapok jelentése szerint Eszakerdélyben a férj lakosság katonai népszámlálását és összeírását a folyó évi április 1-ig meghosszabbították. Az összeírást annak a területi katonai parancsnokságnak a székhelyén folytatják, illetve fejezik be, amelynek körzetében az összeírandó állandó jellegű lakik.

Az összeírásra jelentkező kötelesek az összes 1895—1918. években (mindkét év bezárólag értenő) született összes férfiak, tehát az 1917—1940. évi korosztályhoz tartozók, valamint mindazok, akik tartalékos tisztek, altisztek, katonai mesterek, vagy al mesterek voltak az 1940. évi szeptember hónapja előtt a román hadseregben és akik az 1890—1894 években születtek.

Az összeírásnak kizárólag nyilvántartási jellege van és azt célozza, hogy az illetékes katonai hatóságok a népszámlálásra kötelezettek katonai helyzetét tisztázzák.

A Magyar Népi Szövetség központja nyomatékosan felhívja az érdekeltek figyelmét az összeírási és jelentkezési határidő meghosszabbítására. Mindenki, aki esetleg eddig még nem jelentkezett, tegyen eleget jelentkezési kötelezettségének, nehogy a jelentkezés elmulasztása miatt utólag súlyos kellemetlensége származzék, mert a későbbi jogorvoslat megkísérlése csak kétséges eredménnyel járhat.

Huszonkét magyar jegyző Szilágy vármegyében

ZILAH, március 8. A múlt hónap dereka táján több riportban számoltunk be Szilágy vármegye helyzetéről. Elmondottuk, hogy a vármegye tele van sebbel és súlyos sérelmekkel s hogy bizony gyenge lábon áll még a demokrácia. Az új vármegyejében. Azt is megállapítottuk, hogy a sötét helyzetből csak egyetlen ki vezető út van: a demokrácia és az együtt élő népek kibékülésének az útja.

Azóta öröndetes hírek érkeznek Szilágyból. Nemrég új megyefőnököt kapott a vármegye Chisu Eugen személyében. Demokrata harcost — Groza Péter egykori titkárát. Az új megyefőnök hivatalbalépése után azonnal erélyes kézzel nyúlt hozzá a vármegye súlyos kérdéseinek megoldásához, az együltől népek kibékítéséhez és a jogos sérelmek orvoslásához. Személyesen járja végig a vármegyet s mindenhol a helyszínen igyekszik meggyőződni a valóságos helyzetről. Egyik ilyen útja alkalmával az elmúlt napokban Nagylárolyban román és magyar nyelven beszédet mondott.

— Baráti jobbot nyújtok a magyarságnak — mondotta — s kérem, hogy felejt-

sük el a múltat és közösen munkálkodjunk egy boldogabb világ kiépítésében. Seperjük ki magunk közül a reakciót, amely ma még álarcban itt jár közöttünk!

Az új főispán azonban nemcsak szóval, hanem a MNSz vármegyei vezetőségével együttműködve igyekszik megoldani a magyarság jogos sérelmeit is. Így örömmel vesszük a hírt, hogy a szilágy megyei magyar községek jegyzőkérdése is megoldás előtt áll. Szilágy megyében a mai napig huszonkét magyar jegyzőt neveztek ki, további tíz magyar jegyző kinevezési ügye pedig folyamatban van. Reméljük, hogy a jegyzők kérdésén kívül rövidesen ugyanilyen megnyugtató jelentést kaphatunk Szilágy megye régóta vajdó magyar alispáni kinevezéséről, a magyar járásokban magyar szolgabírók és a törvényességekhez magyar bírák és legalább is magyarul tudó tisztviselők kinevezéséről is. S e közgazdasági és bírósági panaszok mellett remélhetőleg az új főispán figyelmét a magyar tannyelvi iskolák panaszai sem fogják elkerülni.

BETÖRÖKET FOGOTT A KOLOZSVARI RENDŐRSÉG. A kolozsvári rendőrség noszszu nyomozás után letartóztatta Fazekas Zoltán és Száhlósi Sándor csavargókat, akik többrendbeli betörést ismertek be. Legutóbbra a Kosmuta-szanaszatóriumba törtek be. Átadták őket a hadbírósnak.

SZABÓ ÁRPAD-EMLEKUNNEP ARADON. A MNSz aradi szervezete március 6-án a szabadegetem keretében Szabó Árpád-emlékülőnapélyt rendezett. A fasizta komizsárok által agyonvert fiatal demokrata harcosról Palásthy József emlékezett meg.

MEGSZUNYETIK AZ AGGLEGÉNY ADOT. Bukaresti jelentés szerint törvénytervezetet fogadtak el, amely április elsejével kezdődően megszűnteti az agglegény adót.

A GRAFIKAI MUNKASOK ELLATOSZERVE a mai naptól kezdve minden tagjának és azok családtagjainak 2—3 kg. kenyérlisztát oszt.

(*) **MEGJELENT** Imre Lajos: Anyag és kultúra (A bölcsök követől az atombombáig). Kiadta a Józsa Béja-Athenaeum. Kapható az összes könyvesboltokban.

(*) **FELHIVÁS.** A cukrász és rokonipari munkások rendes havi taggyűlést tartanak március 12-én délután 5 órakor.

(*) **HALALOZÁS.** Mély fájdalommal tudatjuk, hogy Kövendy István kereskedő március 7-én hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése március 9-én délután 5 órakor lesz a temető közpójából. A gyászoló család.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

A Muzsikai Egyesület újra munkába áll

Legrégibb zenekolánknak, az 1819-ben alapított Kolozsvári Zenekonzervatóriumnak minden jogalapja megvan ahhoz, hogy működjen. Az intézet eredeti címe „Musical Egyesületi Kolozsvári Zenekonzervatórium” volt és valamikor gyűjtőpontjában állott a város minden zenei megmozdulásának.

Az egyesület ma sem vesztette el időszerűségét és mint jogi személynek kötelessége, hogy befolyjon városunk zenei élete irányításába.

A közeljövőben kamarazenei hangversenyekkel fog a nyilvánosság elé lépni.

Megvan rá a lehetőség és még, hogy 25—30 jó vonósmuzsikás kamarazenei karra tömörüljön és kifogástalan előadásban, becsületos előkészítés után bemutassa a zeneközönségnek legjobb és ritkán kapható alkotásait. Ez a kamarazenei kar huzagpótló munkát végezve a városban működő filharmonikusok mellett.

Sokkal mozgékonyabb lehetne, mert fenntartása nem költségös. Mindenki tagja lehet, akiknek szűkséglete a zene és aki megüti a megkívánt mértéket. Ez a zenekar azért jászott, mert tagjai szeretnek zenei tanulni és csak akkor fog a nyilvánosság elé lépni, ha érett lesz a komoly teljesítményre.

A több mint százéves fennálló egyesület biztosított arra, hogy a kamarazenei kar magas igényeket fog kielégíteni.

A zenei vezetőe Fischer Vilmos, Nagy István, Szita Oszkár és néző Károly kezében lesz, akikre az a feladat vár, hogy neveljék, irányítsák és betanítsák a műsorra tűzött műveket.

Hisszük, hogy zenei életünk a kamarazenei karral nemcsak színben, de minőségben is gazdagodni fog.

LAKATOS ISTVAN IMRE

Shaw-darab lesz a Kamara Színház legközelebbi bemutatója

A közönség körében a legnagyobb elismerés hangján beszélnek „A szent láng” kamaraszínházi előadásáról. Színházunk prózai személyzete ezalkalommal újabb bizonyosságot tett arról, hogy a rendelkezésre álló erővel képes magasabb igényeket kielégíteni, színvonalas előadásokat produkálni. Csütörtökön a beteg Lantos Béla szerepében a beugró Flóra Jász kifogástalanul illeszkedett az összehangolt együttesbe. „A szent láng” szombaton és vasárnap kerül még színre és ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni.

A nagyszínházban a „Vén bakancsos és fia a huszár” felújítása aratott sikert. Szombaton a nyugdíjas magyar színészek felsejégyezésére ugyanert a darabot játsszák, mely vasárnap este szerepel még a műsoron. Elzárt Kőmives Nagy Lajos gondos rendezésében szorgalmasan folynak a próbák Bernard Shaw világhírű színművének, „Warrené mesterségé”-nek keddi bemutatójára. Az operettegyüttes ezalatt ösbemutatót készít elő. Márky Alfréd színpadon, látványos operettjét, a „Trópusi szerenád”-ot mutatják be rövidesen.

A közönség figyelmébe!

Mind a színházban, mind pedig a Kamara Színházban a délutáni előadások mindenkor fél 4 órakor, az esti előadások pedig fél 7 órakor kezdődnek.

A KOLOZSVARI SZÍNHÁZAK ÉS MOZIK MŰSORA:

„SZENTGYÖRGYI ISTVÁN” ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ: Szombaton délután fél 4 órakor: Sibyll. András Márton fellépésével. Este fél 7 órakor a kolozsvári nyugdíjas magyar színészek javára: A vén bakancsos és fia a huszár. Vasárnap fél 4 órakor: XIV. René. Este fél 7 órakor: A vén bakancsos és fia a huszár. Hétfőn este fél 7 órakor: XIV. René. András Márton fellépésével. A munkásság és a Magyar Népi Szövetség részére megtartandó előadás. — **KAMARA SZÍNHÁZ** (a Farkas-utcai katonaiusz gimnázium dísztermében): Szombaton este fél 7 órakor: A szent láng. Vasárnap este fél 7 órakor: A szent láng. Poór Lili fellépésével. — **ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ÉS OPERA:** Szombaton délután 3 órakor: Emker, aki látta a halált. Este 7 órakor: Az itca anyyaja. Vasárnap délután 3 órakor: Fidele. Este 7 órakor: A fekete kakas. Hétfőn este 7 órakor: Manon.

MOZIK: Capitol: Texas. Corso: A titokzatos ember. Munkás: Cifra nyomoruság. Royal: A Notre Dame-i toronyör. Seject: Andante... A szerelme muzsikája. Uránia: Ma, tegnap, holnap.

A szombati rádiókiosztás

Kolozsvár, március 8. Ma, szombaton a következők kaphják meg rádiójukat a Március 6-utca 25 alatti raktárból:

Varróné Kazinczy 38, Vajda Vizané, Vassné Fluturior 22, Veres Budapesti 51, Vas Budai Nagy Antal 18, Végh Orbán Barkis 35, Végh Stefan cel Mare 17, Virágh Dumbrava Rosie 31, Vidovszky Szentgyház 28, Varga Asó 9, Varga Bartha Miklós 1, Vincze Rákóczi 70, Vinczi Szamoskózi 34, Vasika Tiborc 4, Vidican Malkovszki 1, Vincze Bucuresti 36, Veress Mikó 26, Vinczóné Ády-gyár, Varga Holdvilág 27, Vizenmájer Városháza, Vinkejmayer Bolyal-egyetem, Vajda 8-as számú elemi iskola, Vinczeljérmé Méhes 134, Véges CFR, Vass Allami Magyar Színház, Vahók Intézeste, özvegy Véghné Negru Voda 15, Vitán Egyetem 9, Iozefa Csaba 19, Venczel Lakatos 3, Várhegyi Dermata, Varsai Móccok 125, Venetsek Jónika 14, Vadas Pokry 4, Wieder Radák 4, Wach Levante 18, Weisz Horea 10, Wagneré Pozsonyi 8, Zilahy Szondy 35, Zoltáné Körös Csoma 29, Zselér Hegyaljai 15, Zoldos János vitéz 11, Asztalosné Könyök 2, Ambrus Acéjárügyar, András Középlak, Bányai Virgil Omál 10, Babos Katona József 7, Beler Szentgyház 38, Boérné Móccok 45, Bazsó Acélkúgyár, Baján Szondy 27, Budai M' nerva, Csákány Rosetti 10, Dankanics Géza 4, Dombi Kóker 100, Duca Bá Felszöghi Méhes 43, Ifjabb Gál Axer 14, Gruber Postakert 3 és Gergő 100.

Jana József,
a budapesti Rothschild Klára női divatszalon volt szabásza
megnyitja szalonját
Kolozsvár, Dacabal-utca 94
a alt.

Használt ruhákért és cipőkért a legmagasabb árat fizeti az
„INTIM”
Szentgyház-utca 6.

Munkás
5 drb 16>
16x65'
Egy
K

Megkezdte tárgyalásait a kolozsvári Néptörvényszék

Az első napon az ippi, ördögkúti, bánffyhungyadi és szentgothárdi gyilkosságok ügyében ismertették a vádiratot

KOLOZSVAR, március 8. Március 8-án, csütörtökön reggel vajamivel kilenc óra körül kezdte meg a kolozsvári Néptörvényszék munkáját az ippi, ördögkúti, bánffyhungyadi és szentgothárdi ügy tárgyalásával.

A magyar csapatok 1940 szeptemberében szünt meg a kolozsvári kapcsolatok gyilkosságoknak összesen huszonegy letartóztatásban lévő és huszonhárom körözés alatt álló vádlottja van.

A népbírói tárgyalás a törvényszék egyik nagytermében folyik. Akármilyen nagy is azonban ez a terem, zsúfolásig telt meg. A közönség számára fenntartott padokban képviseltették magukat az összes helyi katonai és polgári hatóságok, valamint a munkásszervezetek is.

Előbb a huszonegy vádlottat vezették be, majd az ügyészek és a védők foglalták el helyüket. Ezután vonult be a Népbíró, amelyet a nagyszámú közönség fejjel felfelé nézve és amelynél előbb Matei V. Nicolae törvényszéki bíró, tagjai pedig: Haragus Nerva, a helyi munkabíró tagja, Belovay István és Szalmáry József, a munkásszervezet képviselői, Dán György, a helyi szaktanács kiküldötte, Bojan Pavel, az Ekésfront elnöke, Albu Vasile, a Tataru-féle liberális párt, Vaslu Nicolae, a nemzeti néppárt és Mesesan Augustin, az Ekésfront nevében.

A vádlottak adatainak felvétele után Matei Nicolae elnök a tárgyalásra megidézték mintegy száz tanút hivatja be, majd — miután ezek az ügyviteli szabályzat szerint elhagyják a termet — megkezdik a vádirat felolvasását.

Ismertetik a vádiratot

A vádirat ünnepélyes bevezetése megállapítja, hogy azok, akik mindazokért a rémségekért felelősek, amelyeket a magyar csapatok bevonulása idején elkövettek, minden emberségükből kivételközött állatok és éppen azért azokat sem magyaroknak, sem románoknak tekinteni nem lehet, annál inkább, mint hogy mindkét nép örökre megtagadja vejük a közösséget.

Ezután került sor a vádirat konkrét tényeket felsorakoztató részének felolvasására. A vádiratnak ez a része — amely egyébként nagybőrra magyar tanuk vallomásaiban alapszik — röviden a következő vádakot tartalmazza:

Szilágynagyfaluban, 1940 szeptember 7-én kilenc román férfi és két román nő — akik átutazóban voltak itt — felültek Imre György helybéli gazdálkodó szekerére, hogy utjukat folytathassák Csucsra felé. Tóth János, Szabó János és Fábíán János, akik az akkor felállított nemzetiség tagjai voltak, megállították a szekert, átkutatták és annak ellenére, hogy azon semmilyen fegyvert vagy jóanyagot sem találtak, a szekert visszafordították, a rajta ülőket levetkelték, elverték, majd a házfalfeléseket tartalmazó szekert kiürítették. Ezekután a kilenc férfit visszahívták és így indították őket utná a Berettyó patak irányába. A két nőt gyalogosan kísérték a szekerükön. A Berettyó mellett ismét bizonyosan bántalmazták őket, majd a debreceni 22-es határvadászokhoz tartozó két katona segítségével valamennyitüket agyonlőtték.

Zilahon 1940 szeptember 8-án Máté Pál néni lakos személyes bosszúját fejeztette ki Vlas Grigoret és családját, hogy fegyvert rejteget. Erre — anélkül, hogy a vádat kivizsgálták volna — ugyancsak a 22-es debreceni határvadászokhoz tartozó több katona kivégezte az egész családot.

Ipp és Ördögkút

Ördögkúton 1940 szeptember 9-án a magyar honvédezek parancsára a csapatoknak a főutvonalon folytatni kellett előmozdulásukat. Már az előmozdulás során is a Meszesen megölték három román földműves, akik tejet akartak bevenni Zilahra. Ezzel azonban nem elégedtek meg. Bay Ferenc ördögkúti földbirtokos a Zilahon tartott banketten fejbiztatta Akosi Alezredest, a debreceni 22-es határvadászok parancsnokát, hogy küldjön le küldöncményt a főutvonalaiba a faluba, amely szintén nagyon le megédezték „egy kis rendezésért”. Az igazság azonban az volt — mondja a vádirat —, hogy Bay Ferenc az ottani román parancsnok életé árán akarta visszazárni azokat a birtokait, amelyektől a múlt földreform megszűnt. Titkos József, Varga Sándor, Sütő János titkai gazdálkodók pedig abban voltak büszkék, hogy amikor a Bay Ferencről kérte különítmény a faluba megérkezett, sorra mutogatták a román házakat, amelyeket aztán felgyújtottak, lakóikat pedig sorra legyilkolták.

Százötvenöt román gazdálkodót, asszonyt és gyermeket öltek meg így néhány óra alatt ördögkúton. A megszállást azért nem blygták, mert megérkezett egy magyar

tábornok — akinek a nevét még nem sikerült megtudni — és elkergette a véres tett színhelyéről az odavezényelt katonákat. A megmenekült román földművesek a lábait csökölgatták, egy volt 22-es határvadász tanuvallomása szerint azonban a magyar vezérkar Akosi Alezredesnek adott igazat és ezt a tábornokot rövidesen nyugdíjazták.

A budapesti rádió is megemlékezett annakidején — folytatja a vádbeszéd — a rémtettekéről, de úgy, hogy a helybéli román pap leánya a templomtoronyból lőtt a magyar csapatokra és ezért történtek az ördögkúti események, amelynek során — ugymond az akkori budapesti rádió — négy honvéd és hat román földműves vesztette életét, valamint a pap leánya. Ezzel szemben — mondja a vádirat — a pap leánya a tanuk között van, él, schasom lőtt a magyar csapatokra, ellenben elfogták Berkovics helybéli zsidó kereskedő leányát, a templom elé hurcolták és ott agyonlőtték.

Ipp községben 1940 szeptember 13-áról 14-ére virradó éjszaka Lehetőczy Károly ezredesnek, a szilágysomlyói járás parancsnokának kezdeményezésére a környéket megszállva tartó magyar csapatok egy Vasváry nevű tiszt vezénylete alatt és több ippi magyar gazda segítségével kiirtották az egész

fabu román lakosságát, összesen 153 személyt. A letartóztatottak itt is a román házakat mutatták meg a gyilkosoknak. Példaképpül állítja a vádirat Ösz Endre ugyancsak ippi gazdálkodót, aki — miután megadta, mi készül — kerekben megtámadta román földművestestvéreinek kiszolgáltatását. Bebizonyosodott az is, hogy az ippieket is teljesen ártatlanul gyilkolták le és Ippen éppen úgy nem „lőttek a magyar hadseregbe”, mint Ördögkúton.

Szentgothárdon 1940 szeptember 23-án egy Csordás Gergely nevű tiszt a most letartóztatásban lévő bíró. Köröi József segítségével tizenegy román embert gyilkoltott meg.

A vádirat felolvasása után a tanuk kihallgatását kezdte meg a népbíró.

A Munteanu Aurél bánffyhungyadi görögkatolikus esperes meggyilkolásával és kirablásával vádoltak egyrésze beismerő vallomást tett, másik része hangoztatja, hogy az ügyhöz semmi köze sincsen.

Amint azt a vádirat közli, a magyar bíróság a beismerésben lévő vádlottakat annakidején két-két havi elzárással sújtotta a görögkatolikus pap meggyilkolásáért, büntetésüket azonban felfüggesztette.

Csehszlovákia nem tartotta be a Magyarországgal kötött egyezményt

BUDAPEST, március 8. A magyar rádió csütörtök esti adásában ismertette a csehszlovák hatóságok újabb magyarülözését, amelyeket annak ellenére, hogy február 28-án hivatalosan mindkét állam elfogadta az egyezményben jeftett elveket, mégis tovább folytatnak. Így Kassa az összes magyar iparosok és kereskedők üzleteit elvették minden kártérítés nélkül. A magyarok bankbetéteit is lefoglalják és azokból legfeljebb 200—500 csehszlovák fizetnek ki. Ezt is csak akkor, ha az illető igazolja munkanélküliségét. A magyarok beszédeket rendőrségi ellenőrzés alá helyezik.

A magyar kormány tiltakozását fejezte ki a csehszlovák kormánytól a kassai vagyonelkobzások és bankbetét-lefoglalások miatt.

Ugyancsak tiltakozott a magyar kormány Prágában arról, hogy a megkötött egyezmény ellenére a Magyarországra érkezett csehszlovák küldöttség hatalmas katonai kísérettel jött Magyarországra. Ennek a bizottságnak az a feladata, hogy a Magyarországon élő szlovákokat bírja a hazájukba való visszatérésre. Ugy látszik, ezt nagy fegyveres kísérettel akarják elérni. Ez a tény erősen sérti Magyarország szuverenitását. Magyarország ugyanaz az egyezményt szentelt meg megfelelő katonai kísérettel, bocsát rendelkezésre ennek a bizottságnak munkája zavartalan folytatására.

A pozsonyi „Pravda” felhívja a hazai szlovákok figyelmét arra, hogy a Magyarországról visszatérő szlovákokra tekintsenek barátsággal.

Heves harcba kezdtek a haladó magyar pártok a reakciós tömörülések ellen

BUDAPEST, március 8. Az utóbbi hét élénk mozgást hozott magával Magyarországon belpolitikai életében. A munkáspártok és a magyar Nemzeti Parasztpárt ugyanis heves támadásba kezdtek a Kisgazdapárt jobbszárnya ellen, melyet reakciósnak bélyegeztek meg.

A támadási a Magyar Kommunista Párt központi lapjában, a „Szabad Nép”-ben megjelent vezércikk indította meg. Címe: „Tiszta vizet a pohárba!” A cikk, melyet a kommunisták hivatalos véleményének kell tekintenünk, leszögezi, hogy magában a Kisgazdapártban nem folyik a jobbszárny ellen harc, sőt egyre inkább ez lesz a hangadó az egész pártban.

A „Szabad Nép” vezércikkében megvádolja a kisgazdapárti jobbszárnyat, hogy ez a felbőszült szlovák — magyar viszony megromlásáért, továbbá az ország belső feszültségének hallatlan megnövekedéséért.

A lap hangsúlyozza, hogy a Magyar Kommunista Párt nem kíván ezzel a politikai csoporttal együttműködni s egy szerszámmal felhívja a figyelmet az együttműködés hiányának veszedelmére:

— Ha nincs egység — írja —, akkor a koalíció morálisan és politikailag tarthatatlanná válik.

Rákosi Mátyás államminiszter mezőcsáti beszédében szintén ezekkel a problémákkal foglalkozott. Kijelentette, hogy a Kisgazdapártnak kivétel nélkül minden kisgazdaképviselője s városi képviselőinek nagy többsége iszintén demokraták, de — mint mondta — a párt jobbszárnyán igen sok a félfaszista és reakciós elem. Elmondta pártfővel előtt, hogy „a reakciós papi klérus, a szabotáló nagytőkés s a népi köztársaság minden ellensége” éppen ezeket támogatja.

Rákosi éles kirohantást intézett a budapesti „Kis Újság” ellen, melyet a jobboldali kisgazdák hivatalos orgánumának kell tekinteni s támadta Mindszenti magyar hercegprímást, aki szerinte eisznek lépett fel a köztársaság és a földreform ellen. Mint a Magyar Kommunista Párt főtitkára, bejelentette, hogy pártja nem hajlandó együttműködni ezekkel az elemekkel.

Elő 5-én a kommunisták kezdeményezésére a két magyar munkáspárt, továbbá a Szakszervezeti Tanács és a magyar Nemzeti Parasztpárt képviselői összeültek, hogy az ország új politikai helyzetét megvitassák. A tanácskozásról hivatalos nyilatkozatot adtak ki.

A nyilatkozat első pontjában kimondják, hogy az aláíró pártok közösen veszik fel a harcot „a Kisgazdapárt reakciós jobbszárnya ellen, de továbbra is állják a szövetséget e párt demokratikus elemeivel”.

A második pont a földreformnak, mint a magyar demokrácia legnagyobb vívmányának megvédését hangsúlyozza, míg a harmadik a baloldali pártok és szervezetek céljait vázolja, ugymint a közigazgatás megtisztítását, az államosítások teljes véghezvitelét s a bankok ügyvitelének állandó ellenőrzését.

Az aláíró pártok csütörtökön nagygyűlést tartottak Budapesten, hogy a magyar főváros dolgozóit tájékoztassák elhatározásaikról. A nagygyűlés szónokai a következők voltak: Szakasits Árpád a szociáldemokraták, Rákosi Mátyás a kommunisták, Veres Péter a Nemzeti Parasztpárt s Kossa István a magyar Szakszervezeti Tanács elnöke.

Felavatták a kolozsvári Tiszti Kör helyiségét

KOLOZSVAR, március 8. Csütörtökön délután 12 órakor ünnepélyes keretek között szentelték fel a kolozsvári Tiszti Kör helyiségét. Az egyházi szertartást közösen végezték a két román egyház papjai, majd Bucineu tábornok beszélt a tisztikar nevében.

Bucineu tábornok beszédében azokról az áldozatokról beszélt, amelyeket a hitlerizmus leveréséért a román hadsereg hozott. Csak az I. hadsereg több mint hatvan ezer halottát és nyolcvan ezer sebesültet, a IV. hadsereg azonban még ennél is jóval többet vesztett. Meleg szavakkal emlékeztet meg Budapest és Magyarország népéről, majd annak a roménynek adott kifejezést, hogy a jövőben a két nép békében és barátságban fog egymás

A 48-as Erdély igazi emléke

Ma már ne legyen titok, hogy három évvel ezelőtt, 1943-ban, Józsa Béla kezdeményezésére és irányítása mellett szerveztették meg erdélyi demokrata íróink „48-as Erdély” című történelmi zsebkönyvet. Ebben a cikk- és versgyűjteményben Észak-erdélyi magyarságának igazi nemzeti érzése és emberi lelkismerete szólalt meg az uralkodó fasizista diktató, mágnaspolitikával és nemzetiségi uszítással szemben. Most, hogy szabadon ünnepezzük a magyar demokrácia nagy emlékművét, jól esik elővennünk és átlapoznunk ezt a könyvet, s különösen ajánlatos ennek a munkának az áttekintése olyanok számára, akik március 15-e erdélyi vonatkozásait akarják méltatni a MNSz készülő ünnepélyein.

A „48-as Erdély” dokumentumszerűen igazolta, hogy a bécsi ármánynak nem sikerült teljesen szembéllátnia egymással Erdély nemzetiségét, mert a nagy-szebeni osztrák General-Commando guruló aranyainál erősebb tudott lenni a népek legjobbjait egymásbafűző szabadság, egyenlőség és testvérség eszméje.

A pesti március 15-e híre egyforma örömmel ünnepezte meg a magyar és a román ifjuság, s bár később éket vertek közéjük, Bem híres erdélyi hadjárata során mégis csak kapcsolatok keletkeztek a románághoz testvéri szöveget intéző Kosuth és a magyarok szabadságharcra mellé álló Balcescu népe között... Nem is volna méltó március 15-e ideit megünnepléséhez, ha nem idéznék szívvel-lelkkel Bem tábornok falragaszának szövegét: „Magyarok, románok... nyujtsatok egymásnak testvéreileg kezét, távoztassatok minden nemzeti gyűlölséget és bojdokok leszteki!”

A könyvből felolvasásra ajánljuk különösen Kovács György cikkét és Czetz tábornok emlékirat-részletét a székely szabadságharcról, Szentimrei Jenő, Jordáky Lajos, Kovács Katona Jenő és Nagy István irodalmi és politikai tanulmányait, Kosuth szövegét a román néphez, Balogh Edgár cikkét Bem nemzetiségi politikájáról, Medgyes Lajos versét és Sándor József emigrációs visszamelegzését.

Erről a helyről kérjük mindazokat, akik egy-egy példányt „48-as Erdély” birtokában vannak, hogy juttassák el a kötetet a március 15-i ünnepélyek rendezőségéhez.

A nagygyűlés résztvevői felvonultak a köztársasági elnök lakása elé s biztosították Tildy Zoltánt a Kisgazdapárt demokrata tagjaival való együttműködési szándékairól.

Maga az érdekelte Kisgazdapárt ezideig még nem foglalt állást a fellángolt harcok ügyében. Egyedül a párt budapesti város-házi frakciója tartott eddig megbeszélést ebben a kérdésben. Ezen Desseffy Gyula, a „Kis Újság” főszerkesztője kérte, hogy a támadásokkal szemben szegezzenek le a párt teljes egységét, amit azonban több, a balszárnyon helyetfoglaló város-átya élesen ellenzett. Egyik feszülő és bírálatban részesítette Mindszenti hercegprímást, akiről kijelentette, hogy a földreformmal bekövetkezett „szociális változást nem tudja értékelni s azon kesereg egy pásztorlevelében, milyen kevés a megváltás összege”.

Végezetül még egy eseményt kell feljegyeznünk a kisgazdák egyéneknéki állásfoglalását illetően: Rákai Károly, a párt budapesti város-házi csoportjának titkára lemondott tisztségéről s lépését a jobbszárnyal való szembehelyezkedésének okolta meg.

Nagy tiszszel fogadott beszédet a Stefanescu-Goanga, az egyetlen volt rótori beszélt, aki annakidején a vasgárdisták meglöttek. Az ősz tudós is meg szavakkal emlékeztet meg a román-magyar testvérségről. Utána Hossu és Colan püspökök mondtak beszédet.

Atanasiu tábornok válaszában a szovjet-román együttműködés jelentőségét méltatta. Az ünnepélyen jelen volt a magyar egyházak képviselőiben Várhelyi János püspök és Bogá Alajos papi próbat. Kurkó Gyárfás, a MNSz országos elnöke, az összes hatóságok, pártok és szervezetek vezetői, valamint a helyi román és magyar sajtó képviselői is

APRÓHIRDETÉSEK S P O R T É L E T

ADAS-VÉTEL

PERZSASZONYEG, butor, írógép és egyéb értéktárgyak vétele és eladása. Unicom, Korsuth Lajos-utca 20. 19731

EGY komplett ebédlő, egy komplett teleház, több nagyon értékes orajfestmény, 5+1 lámpás Philips-rádió eladó. Rottenberg, Timár-utca 10, délután 3-ig. 20104

HASZNALT ruhát, fémberendezéseket és eladók. Balázs, Unió-utca 12. 20007

KONYHABERENDEZÉS modern, alig használt, dióbarna toalett tükörrel, hencser sürgősen eladó. Petőfi-utca 38, ajtó 4. 20010

ELADÓ egy női Singer varrógép. Szász Domokos-utca 8. 20231

EGY 3 tonnás teherautó eladó. Györgyfalvi-ut 29. 20262

RITKA alkalom! Süllyesztős és karikahajós varrógépek, balkaru cipészgép, körkötőgépek, tejszeparátor minden elfogadható áron eladó. Weisz, Horea-ut 56. 20246

ÜRES üvegeket, kékítés, mustáros, 30 gr. gyögszerest magas áron vásárolók. Cím Str. Bucovina 34 (Munkácsy-utca). 12-3-ig. 20254

ELADÓ 20 kg-ig mérő Berkel-mérleg. Helsinki-utca 27. 20269

ELADÓ két báznai kan. Hodos József, Eszt-utca 16, a porondhánya felett. 20302

IRÓASZTAL jó állapotban 250 ezerért sürgősen eladó. Taksony vezér-utca 26. 20282

EGY kisebb esztergapadhoz asztal azonban eladó, két szorítóval együtt. Földvár-utca 10. 20283

KEFESEK megvételre prima, jókarban lévő furniós háló és kombinált szobabebérendezést. Címeket a kiadóba kérek „Kézipénczel feljelle” jellegre. 20298

ELADÓ zárt és nyitott üzleti berendezések, pult, jégszekrény stb. Érdeklődni „Vitró” üvegüzletben, Dózsa György-utca 24-23. 20278

KÉT darab puitra szerelhető fém üvegállvány, egy darab üvegfedeles bombafűtő és egy nagy főzőkemence eladó. Érdeklődni lehet Szentegyház-utca 4, II. em. 14. ajtó. 20312

ELADÓ dumyhák, párnák, paplanok, egy karikahajós Singer varrógép, egy teljesen jókarban lévő bagariasárga bőrgarnitúra, egy amerikai íróasztal, egy barokstílusú könyvszekrény, egy konyhaszekrény és egy konyhaszettel. Érdeklődni 1-3 óra között Széchenyi-tér 21, háztulajdonosnál. 20381

WERTHEIM-készta kifogástalan állapotban eladó. Strauch, Szabadság-tér 23. 20327

MICROCOSMOS évfolyamokat keresek. L'Art, Dózsa György-utca 29. 20330

ALIG használt konyhaberendezés olcsón eladó. Szent István-ut 19, festőműhelyben. 20316

ALIG használt rekamie eladó. Cím a kiadóban. 20317

EGY „Neumann” kerékpár eladó. Dónát-ut 47. 20322

ELADÓ 16 HP stabil benzínmotor, 1 1/2 HP villanymotor, csónakos Singer varrógép, fűrészgép szíjjal, kézi fűrészgép. Érdeklődni II. ker., Kovács-utca 16 alatt. 20320

KONYHAKERTÉSZEK! I. rendű zittani ágyhágyma eladó, megrendelhető azonnali szállításra. Ugyanott eladó 25 literes Alfa olmozott permetező teljes felszereléssel és hosszabbító csövel, valamint keresek 2-3 literes benzínmotort konyhakertészéhez. Unió-utca 9. 20291

EGY darab fehér Berkel-mérleg eladó. Szamos-utca 24. 20323

ELADÓ egy Singer csónakos varrógépfel. Berdó, Deák Ferenc-utca 13, ajtó 3. 20019

ELADÓ egy 12 személyes új damasztelrosz. Györgyfalvi-ut 14. 20361

ELADÓ hatszemélyes márkás ebédlő- és kávékészlet. Cím a kiadóban. 20353

PERZSASZONYEGEK eladók. Postakert-utca 6, ajtó 11. 20354

ELADÓ kész új paplan és egy 3+1 lámpás rádió. Érdeklődni Petőfi-utca 17, házfelügyelőnél. 20343

RÁDIO Telefunken 4 lámpás, 220-as egyenáramú, kifogástalan állapotban eladó. Ára 300.000 lej. Megtekinthető Constructiónál, Deák Ferenc-utca. 20338

MOSOLF vékony rongyot butorfényezéshez vásárol „Libertas”, Mária királyné-utca 40. 20024

KÜLFÖLDI perzsa, két négyzetes eladó. Erzsébet-ut 8, II. em. ajtó 3, jobbra. 20024

LAKKCSISZOLT duplángyas kombinált szoba jókarban eladó. Pap-utca 45, balra 4. ajtó. 20371

HAROM tonnás üzemben lévő tehergépkocsi sürgősen eladó. Unió-utca 26, ajtó 2, jobbra. 20335

EGY jól varró csónakos varrógép 220.000 lejért eladó. Szentpéteri-utca 2. 20332

ELADÓ 1 1/2 tonnás teherautó. Kornei János, Teleki Pál-utca 12. 20334

KIFOGÁSTALAN állapotban lévő Steyer férfi kerékpár plusz belsővel eladó 550 ezer lejért. Subdeal 86, Molnár és Pintér-malom-tól balra. 20108

MEZSAROSÜZLET teljes berendezéssel eladó. Deák Ferenc-utca 38. 20336

KÖTEL 60 méteres, 2 cm. vastag, eladó. Bod Péter-utca 29, 1-3-ig. 20340

ELADÓ egy üzemkötés 3+1 Telefunken-rádió. Szentegyház-utca 27. 20346

ELADÓ egy 5 lámpás Philips-rádió. Mall-novszki-tér 8, ajtó 3. 20313

ELADÓ egy új modern, kifogástalan dí-furniós teleház. Galamb-utca 41. 20355

HASZNALT, értékes hajított háló eladó. Erkel-utca 11, Dónát-negyed. 20373

ELADÓ diógyökér ebédlői vitrin, kihuz-ható modern asztal, hat kárpított szék. Pap-utca 81, ajtó 1. 20374

EGY teher rakterület 8-as Ford magasztó-val, 3.60 m. hosszú, sürgősen eladó. Hősök-tere 6. 20360

EGY üzemkötés 3+1 lámpás rádió eladó. Vágóhid-tér 2. 20359

MEGVASAROLOK angoragyapjút. Erdők-lőni szivességből „Terno”, Széchenyi-tér 16, Kádár-utca sarok. Ugyanott angorafonókat vállalnak. 20357

EGY nagy süllyesztős varrógép eladó. Szabadság-tér 20, I. em. Koráné. 20345

DECIMAL-mérleg 1000 kg-ig jó állapotban eladó. Dózsa György-utca (volt Wesse-lányi) 27, II. emelet, Hegedűsnél. 20357

SÜRGŐSEN eladó modern konyhabere-n-dezések, faragott, jókarban lévő fekete ebédlő, tölgyfa rollós iratszokrény, tűzmentes vas aktaszokrény, festmények, díofurniós ebédlő-asztal hat darab töltött székkel, fényezett nagy üzleti vitrin, három darabból álló bőrgarnitúra. Deák Ferenc-utca 24, ajtó 4. 20333

ALKALMAZÁST KAPHAT

IDŐSEBB, komoly, jóléző mindenest keresek azonnala háromtagú családnak. Str. Bolintineanu (Kölcsey-utca) 17, I. em. 20307

KISEGÍTŐ férőelőnt sürgősen felveszek. Fintzer, M'kes-utca 11. 20281

TARSAT keresek 10.000.000 lejig. 1.000.000 tiszta jövedelmet biztosítok havonta. „Promp-tus” ingatlanforgalmi iroda, Dózsa György-utca 29, I. emelet. 20284

MEGBIZHATÓ, főzni jól tudó nőt tudni háztartás részére keresek. Gergely, Egye-tem-utca 1, III. 4. 20287

FÉNYKÉPESZ segédet jó retusórt, esetleg nőt azonnala alkalmaz Foto Bach, Gyulafe-hérvár. 20290

HAZASPART keresek k's családnak. Be-járónői munkát külön fizetem. Cím a kiadó-ban. 20319

EGY önálló butorasztalos segédet állandó munkára azonnala felveszek. Cím a kiadóban. 20318

KILENCÉVES kislányom mellé felveszek megbízható leányt, aki oktatását és némi háztartási munkát elvállalna. Csak olyan je-lentkezzen, akinek kellő gyakorlata van. Hő-sök-tere 14. 20314

ÜGYES varróleányt jó fizetéssel állandó alkalmazásra felveszek. Munkácsy-utca 16. 20349

MUNKÁSNOT felveszek. Slezák, Deák Ferenc-utca 24. 20023

MINDENEST, önállóan főzőt keresek. Kl-rály-utca 33, földszint 5. Délután 5 után. 20355

FÉNYEZŐNOT felveszek azonnala. Lu-kács asztalos, Unió-utca 24. 20365

ALKALMAZÁST KERES

GYORS- és géphírnő román tudással, iro-dal gyakorlattal állást keres. Cím a kiadó-ban. 20109

EGYEDÜLALLO független középkorú nő magános vagy kisebb háztartás vezetését vállalni vidéken is. Pata-utca 9. 20255

FOGSÁGBÓL hazatért gépkocsivezető, hosszú gyakorlattal, sürgősen állást keres. „Szerény” jellegre. 20351

FEHERNEMŰ javítását vállalom házak-nál is. Bajza-utca 1. 20349

AZ ÖSSZES irodai munkákban jártas könyvelőnő elhelyezkedést keres. Ajánlato-kat „Mérlegképes” jellegre. 20348

MAGANOS fiatal nő elmenne magános urhoz háztartásnőnek. Cím a kiadóban. 20341

IRODATAKARITÁST vállalom délutánra. Cím: „Takarítónő” jellegre a kiadóba ké-rek. 20337

SZAKKÉPZETT vaskereskedő, nőtlen, 28 éves, négy polgári, valamint magyar, román és német nyelvtudással állást keres. Vidéki viszonylatban: fűszer és csemege, féslek, üveg, üvegezés és képkerejezés terén teljesen jártas férfi. Megkeresést „Nő”-len” jellegre a kiadóba kérek. 20372

INGATLAN-LAKÁS

LISZTET vagy pénzt adok annak, aki a belvárosban, lehetőleg a Budai Nagy Antal-utca közelében 2 szobás komfortos lakáshoz jutna. Cím a kiadóban. 20326

LAKOTARSAT vagy lakótársnőt keres idősebb özvegyasszony, március 15-től. Ugyanott egy majolikálampa eladó. Cím Kökerti-utca 80. Gr

EGY új ház eladó, 2 szoba, konyha. Be-költözhető. Kökerti-utca 70. 20313

ELADÓ 2 szobás komfortos ház, bekö-ltözhető. Györgyfalvi-ut 14. 20301

Vasas-Dermata, U-CFR labdarugómérkőzés és városok közötti asztalitenisz verseny Kolozsvár vasárnapi sportműsora

KOLOZSVAR, március 8. Vasárnap dé-lután a Dermata pályáján ketős mérkőzés lesz. Délután 4 órakor a Vasas a Dermata ellen játszik, ezután 2 órakor pe-dig a Dermata Haladók a Fermata csapa-tával.

Az egyetemi stadionban vasárnap délután 4 órakor az Univeritatea a CFR ellen ját-szik edzőmérkőzést.

A KKASE helyiségében rendezik meg va-sárnap délután a Kolozsvár-Marosvásárhely városok közötti asztalitenisz mérkőzést, amelyre a marosvásárhelyiek abban az ö-z-szeállításban állnak ki, amelyek legutóbb Bukarestben is győztek.

Színajában ma kezdődnek meg hat ország részvételével a Balkán-sibajnoksgok!

BUKAREST, március 8. Színajában ma reggel ünneplőes hírlósok között ke-zdődnek meg a Balkán-sibajnoksgok küzdelmei hat nemzet sicsapatának részvételével. A román sivalogatottat, amely már hetek óta készül erre a nagy versenyre, a legjobb erőkből állították össze.

A magyar válogatott csapat már napokkal ezelőtt megérkezett Színajába, ahol a bolgár és a jugoszláv versenyzőkkel együtt edzéseket tartott. A Balkán-sibajnoksgo-ken nagy küzdelem várható mind a mű-, mind a lesiklőszámokban.

Játékvezetőket idézett be a kolozsvári JT tisztogatásra

KOLOZSVAR, március 8. A kolozsvári Játékvezetők Testülete március 13-án, szer-dén folytatja és befejezi a kolozsvári futball-bírák purifikálását. A JT a tisztogatással kapcsolatosan a következő hivatalos közle-ményt adta ki:

A kolozsvári JT tisztogatóbizottsága a folyó évi március 13-án, szerdán délután 6 órakor az OSP Fürdő-utca 27 alatti hivatalos helyiségében befejezi a kolozsvári játékvezetők purifikálását. A bizot-tság ezután maga elé idézi a március 6-i tisztogatóbizottsági ülésen meg nem je-lent: Adorján Viktor, Boldis László, Con-stantinescu Pavel, Czinezar Imre, Gorgan Alexandru, Huniade Petre, Inceze Imre, Józsa László, Koncz Rudolf, Kuszajik János, Lébi Miksa, Mailender Emanuel, Nagy Béla, Paizs György, Reiter Jenő, Rónai Nándor, Rusu Gavril dr., Schmidt Béla, Schulz Ferenc, Szabó István és Szathmáry Elek játékvezetőket azzal a figyelmeztetéssel, hogy amennyiben erre az időzésre sem jelennek meg, úgy mindennemű sportmunkákból felfüggesz-tik őket, esetleg törlik a játékvezetők névsorából.

A bizottság kéri mindazokat, akik ne-vezettek multbeli magatartásáról esetleg

terhelő adatokat tudnak, hogy azokat a-jakműük pontos feltüntetésével — a JT vezetőségével írásban közöljék vagy az újságon szóbelileg adják elő.

A kolozsvári JT minden hét szerdáján délután 6 órakor szabálynagyarázó ülés-estet tart, amelyen minden játékvezető kötelessé megjelenni.

Azok a játékvezetők, akik fényképes igazolványukat kicserélés, illetve érvénye-sítés végett még nem adták volna be március 13-án este 6 órakor igazolvány-kaik adják át Gál János JT pénztárosnak. Seiceanu Grigore, a JT elnöke. Polareczky János, a JT titkára.

SPORTHIRADÓ

Az ékszerészek SE vezetősége lapunk ut-ján felkéri az összes labdarugójátékosokat, hogy március 10-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a városi kispályán megtartandó ed-zésre teljes számban okvetlenül jelenjenek meg.

Az Orion vezetősége felhívja az egyesület összes játékosait, hogy vasárnap délelőtt 11 órakor feltétlenül jelenjenek meg a Vasas Fürdő-utca 27 alatt lévő otthonában meg-tartandó értekezleten.

SÜRGŐSEN eladó házastelek két szoba, konyha, kis kerttel 10 millióért. Gyümölcsös, két szoba, konyha, 6 marhára istálló 19 mil-lióért. Szamos megyében 52 hold prima bir-tok, Torda megyében 124 hold csajdi va-gyon elosztás miatt olcsón eladó. Megblva Bocsanzi ingatlanforgalmi iroda, Unió-utca 10. 20015

ELCSERELNEM belvárosi 1 szobátat mellékhelyiségekkel szoba, konyha lakással. Költségeket térítik. Cím a kiadóban. 20347

TÖRVÉNYSZÉKKEK szemben utcai 2 szo-bás komfortos lakásrészemet elcsere-ném más, esetleg villasorban lévő hasonló laká-sal. Kalapúzet, Szabadság-tér 18. 20339

KÉT-HAROM szobás komfortos lakást keresek. Lelelést fizetek. Déri Lilly, Sza-badság-tér 18. 20339

ELADÓ sürgősen Györgyfalvi-uton 2x1 szoba, mellékhelyiségből álló új ház. Mezey-Dózsa György-utca 16. 20370

KERESEK kétszobás lakást nagy udvar-ral, esetleg raktárral, üzlethelyiséggel főut-cán, belváros nem fontos. Magas házibért, lelelést fizetek. Lehet bombaszerűt. Gond-nok. Mezey, Dózsa György-utca 16. 20370

ELADÓ HAZAK! 2 szoba konyhával a Dermatanál 17.000.000. Házsongárdon virág-házjal, 1 holdas kerttel 25.000.000. György-fajvi-uton nagy telkkel 30.000.000. Tisztvi-selőtelepen 22.000.000. Belvárosban 3 szoba komfort 60.000.000. Pata-utcában gyümölcs-fákkal 30.000.000. Ezenkívül több ház és ház hely. „Express” iroda, Unió és Köd-utca sarok. 20352

KERESEK megvételre kisebb házat, ház-helyet vagy gyümölcsös kertet. Ertesítést kér „Terno”, Széchenyi-tér 16, Kádár-ut-ca sarok. 20357

ELCSERELNEM kétszobás komfortos, kertes, állomás közében lévő lakásomat hasonlóval, kert nélkül is, a törvényezék kö-zelében. Ajánlatokat „Lakás-csere” jellegre. 20363

ELADÓ egy félhold hely, ház helynek is alkalmas, az Irizs-telepen. Ertekezni Kaján-tól-ut 40 alatt. Ugyanott egy gyümölcsös is eladó. 20366

MENYASSZONYI ruhák, fátlyak, koszo-ruk, szörmekepek kikölcsönzése a Dália művirágzalomban, Horea-ut 35. 20161

ELADÓ egy új rakterület. Karoszeria-munkát vállalom. Petőfi-utca 30. 20295

Dr. JACOBI Emilt, családját, Inceze Vil-most vagy feleségét keresi Jacobi Edit Ausztráliából. Híreket Lepagehoz kér. 20239

BUKARESTBE utazom. Utlevél és más hivatalos dolgok elintézését vállalom. Szé-kely, Mikó-utca 73. 20323

Ki tud róluik?

Virág Miklós óbudai lakosról, akit 1945 január 1-én vittek Temesvár felé, ahol ké-sőbb a láger kórházában feküdt nagybete-gen. Ertesítést kér Szűcs Józsefné Kolozsvár, Pástor-utca 27.

Iju Józsa Gábor 26 éves szászfenesi la-kosról (apja postamester), aki 1944 október havában a szamosújvári 76. bevonulási kö-z-ponttal távozott ismeretlen helyre. Az összes költségek megtérítése mellett személyes vagy írásbeli értesítést kér a Világosság ki-adóhivatalába Zilahyné.

Fábián Imre erzsébetvárosi lakosról, aki 1942 július 18-án a román hadseregbe vonult be és 1944 július 30-án Irá utójára Mo'dvá-ból. Az 1921-es korosztályhoz tartozott s az 1008. számú román zászlóalj 2. századánál szolgált. Ertesítést kér Fábián Imréné Dumbraventi-Erzsébetváros, Strada Cosbuz 14. (Tarnava Mica—Kisküküllő megye) címre.

FIGYELEM!

„Mella” paplanáruház

A deportálásból hazatért Hirsch paplanüzlete újból megnyílik Malom-utca 16 szám alatt.

„Mella” paplanáruház